

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2019-11-12

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację „Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości” jest przygotowana do wykonywania zadań związanych z profesjonalnym utrzymaniem czystości w różnych obiektach. Wykazuje się samodzielnością w ramach wykonywanych działań zawodowych. Jest również przygotowana do planowania oraz realizowania działań związanych z profesjonalnym utrzymaniem czystości. W trakcie realizacji zadań zawodowych przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest przygotowana do samodzielnego wykonywania zleconych jej zadań zawodowych, zgodnie z określonymi procedurami danego miejsca pracy oraz ze specyfiką produktu chemicznego. Osoba posiadająca kwalifikację „Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości” może znaleźć zatrudnienie w branży profesjonalnego utrzymania czystości, jak również prowadzić własną działalność gospodarczą. Kwalifikacja ta może być też wykorzystana jako narzędzie aktywizacji osób bezrobotnych (w tym również osób długotrwale pozostających bez pracy), z niepełnosprawnościami. Może być również atrakcyjna dla cudzoziemców bez znajomości języka polskiego, chcących znaleźć zatrudnienie.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

- osoby chcące pracować w branży profesjonalnego utrzymania czystości; - osoby z niepełnosprawnością; - osoby komunikujące się w języku polskim na poziomie podstawowym (obcokrajowcy); - osoby długotrwale bezrobotne, starsze – zagrożone wykluczeniem społecznym / zawodowym; - osoby pracujące w instytucjach nie korzystających z outsourcingu; - osoby samodzielnie pracujące w mniejszych obiektach; - osoby pracujące w branży chcące potwierdzić swoje kwalifikacje na tym poziomie;

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Brak warunków

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Brak warunków

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

- praca na stanowisku liniowym w branży utrzymania czystości; - praca w firmach profesjonalnego utrzymania czystości; - praca w firmach zatrudniających własny personel utrzymujący czystość; - po zdobyciu dodatkowych kwalifikacji osoba taka może prowadzić własną działalność gospodarczą;

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowy

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Firmy świadczące usługi profesjonalnego utrzymania czystości współpracują ze wszystkimi sektorami gospodarki. Świadczą usługi w różnego rodzaju obiektach, jak: centra handlowe, biurowce, budynki administracji publicznej, szkoły, szpitale etc. Polski rynek profesjonalnego sprzątnia szybko się rozwija (rozwija się najszybciej spośród europejskich rynków) [1]. W chwili obecnej, jak szacuje Polska Izba Gospodarcza Czystości, w Polsce działa ponad 3500 profesjonalnych podmiotów zatrudniających ok. 500 000 osób. Dodatkowo należy pamiętać o wewnętrznych działach, zajmujących się utrzymaniem czystości w instytucjach nie korzystających z outsourcingu [2]. Szacuje się, że polski rynek sprzątnia wart jest 15 mld zł [1]. Brak uregulowania kwalifikacji rynkowej może stanowić zagrożenie dla pracodawców, klientów, odbiorców usługi utrzymania czystości. Na chwilę obecną personel zajmujący się profesjonalnym utrzymaniem czystości, niezależnie od miejsca i formy zatrudnienia, posiada wiedzę na różnym poziomie czasami nie wystarczającą do stosowanych urządzeń, technologii, środków. Od jakości

usług utrzymania czystości zależy bezpieczeństwo tysięcy osób [4]. Niewłaściwa obsługa może skończyć się wypadkiem przy pracy, ale również mieć negatywne skutki dla osób korzystających z obiektu. Nieznajomość czyszczonej powierzchni (a przez to zły dobór środka czyszczącego) może powodować uszkodzenia na obiekcie, w którym świadczona jest usługa [5]. Warto wspomnieć również o tym, iż rynek usług profesjonalnego utrzymania czystości w Polsce boryka się z wieloma problemami, do których należy zaliczyć przede wszystkim brak standaryzacji usług oraz niewykwalifikowany personel (duża część pracowników to osoby pracujące w branży z tzw. przypadku) [6]. Generuje to coraz większe problemy pracodawców, którzy nie są w stanie znaleźć pracowników posiadających odpowiednie do wykonywania tego rodzaju usług kwalifikacje [7]. Wpisanie kwalifikacji do ZSK wpłynie na wzrost jakości usług i obniżenie kosztów pracy podmiotów zajmujących się dbaniem o czystość. Jednolity system kwalifikacji samodzielnego pracownika liniowego pozwoli weryfikować wiedzę również pracowników z innych państw poszukujących pracy w Polsce. [1], [3] Mamos, Elżbieta. 2018. Raport: Rynek sprzątnia wart jest 15 mld zł, zatrudnia ok 0,5 mln osób, dostępne na: [https://www.polskieradio.pl/42/273/Artykul/2071949,Raport-rynek-sprzatania-wart-15-mld-zl-zatrudnia-ok-05-mln-osob\(08.06.2018\)](https://www.polskieradio.pl/42/273/Artykul/2071949,Raport-rynek-sprzatania-wart-15-mld-zl-zatrudnia-ok-05-mln-osob(08.06.2018))). [2] Polska Izba Gospodarcza Czystości, dostępne na: [http://pigc.org.pl\(01.06.2018\)](http://pigc.org.pl(01.06.2018)). [4] Polski rynek profesjonalnego sprzątnia szybko się rozwija, dostępne na: [https://www.bankier.pl/wiadomosc/Polski-rynek-profesjonalnego-sprzatania-szybko-sie-rozwija-7565807.html\(08.06.2018\)](https://www.bankier.pl/wiadomosc/Polski-rynek-profesjonalnego-sprzatania-szybko-sie-rozwija-7565807.html(08.06.2018)). [5] Sergot-Kowalska, Jolanta. 2017. Profesjonalne utrzymanie czystości. Bydgoszcz: Cleaning Consulting. [6] Rynek usług sprzątnia i porządkowych w Polsce. Firmy sprzątniające i kondycja sektora, dostępne na: [https://www.hojoclean.pl/o-nas/porady-o-sprzataniu/art,191,rynek-uslug-sprzatania-i-porzadkowych-w-polsce-firmy-sprzatajace-i-kondycja-sektora-.html\(06.06.2018\)](https://www.hojoclean.pl/o-nas/porady-o-sprzataniu/art,191,rynek-uslug-sprzatania-i-porzadkowych-w-polsce-firmy-sprzatajace-i-kondycja-sektora-.html(06.06.2018)). [7] Branża czystości nie dla Millenialsów?, dostępne na: [https://biznes.newseria.pl/przeglad_mediow/branza-czystosci-nie-dla,c580553342\(06.06.2018\)](https://biznes.newseria.pl/przeglad_mediow/branza-czystosci-nie-dla,c580553342(06.06.2018)).

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Weryfikacja efektów uczenia się. 1.1. Etapy i metody.

Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części: - część teoretyczna, - część praktyczna.

W części teoretycznej weryfikacji podlegają: - zestaw 1 efektów uczenia się "Przygotowanie procesu utrzymania czystości" oraz kryterium "przedstawia procedurę postępowania z pustym opakowaniem i produktem chemicznym zgodnie z Kartą charakterystyki produktu chemicznego" wchodzące w skład pierwszej umiejętności uczenia się "Realizowanie procesu utrzymania czystości". W części praktycznej weryfikacji podlega zestaw 2 efektów uczenia się "Realizowanie procesu utrzymania czystości".

Zaliczenie części teoretycznej jest warunkiem przystąpienia do części praktycznej. W części teoretycznej stosuje się metody: test teoretyczny, rozmowa z komisją (wywiad ustrukturyzowany). W części praktycznej stosuje się metody: obserwacja w warunkach rzeczywistych (obserwacja w miejscu pracy) lub symulowanych połączona z rozmową z komisją (rozmowa ma każdorazowo charakter uzupełniający).

1.2. Zasoby kadrowe. Weryfikację przeprowadza Komisja Walidacyjna.

Komisja Walidacyjna składa się z minimum 3 osób. Każdy z członków komisji:

- posiada minimum kwalifikację pełną na 4 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (wykształcenie średnie),
- posiada 10-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym lub specjalistycznym w branży profesjonalnego utrzymania czystości, zdobyte w okresie ostatnich 15 lat, - wykonywał działania zawodowe w zakresie efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji w okresie minimum 2 lat,
- jest autorem/współautorem publikacji branżowych lub artykułów branżowych,
- zna Zintegrowany System Kwalifikacji, - posiada doświadczenie w sprawdzaniu metodami wskazanymi w ww. kwalifikacji. Przewodniczący Komisji jest wybierany spośród członków komisji i posiada minimum

m kwalifikację pełną na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (licencjat).

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne.

Instytucja Certyfikująca zapewnia: - próbki posadzek: PCV (monogeniczne, heterogeniczne), linoleum, kauczuk, tekstylne (wełniane, PA, PP, sizal, kokos), kamienne (co najmniej trzy rodzaje naturalnych i co najmniej trzy rodzaje sztucznych), drewniane (co najmniej dwa rodzaje konserwacji), - minimum 50% próbek posadzek wymienionych powyżej z zabrudzeniami organicznymi i nieorganicznymi, - lampa UV, - oświetlenie punktowe, - pehametr, - koncentraty kwasów 0,5-5 pH minimum 5 produktów różnych producentów, w tym 2 niebezpieczne, z aktualnymi kartami charakterystyki produktów chemicznych, - koncentraty zasad 8-14 pH minimum 5 produktów różnych producentów, w tym 2 niebezpieczne, z aktualnymi kartami charakterystyki produktów chemicznych, - koncentraty produktów neutralnych minimum 5 produktów w różnych producentów z aktualnymi kartami charakterystyki produktów chemicznych, - atomizer, - wiadro, - miarka do płynów, - co najmniej 5 różnych systemów dozowania, - biały papier ręcznikowy, - biały ręcznik frotté, - miękka szczotka, - dostęp do wody, - 5 rodzajów mopów ze względu na budowę, - 3 systemy mycia manualnego, - 4 rodzaje ściereczek z zaznaczeniem kodu kolorów, - minimum 5 dodatkowych akcesoriów do sprzątania manualnego, - odkurzacz do pracy na sucho, - odkurzacz do pracy na sucho-mokro, - 2 rodzaje urządzeń dyskowych, - maszyna szorująco-zbierająca pchana, - maszyna szorująco-zbierająca z operatorem siedzącym, - zamiatarka, - akumulator kwasowy i żelowy, - narzędzia do maszyn: co najmniej 3 rodzaje padów, co najmniej 3 rodzaje szczotek, - środki ochrony indywidualnej: rękawice gospodarcze, co najmniej 2 rodzaje rękawic lateksowych, okulary ochronne, maski przeciwgazowe ochronne na twarz, fartuch ochronny. Ponadto Instytucja Certyfikująca przygotowuje dokumenty dla osób uczestniczących w procesie walidacji, tj.: - regulamin pracy u klienta, - co najmniej 5 planów higieny dla różnych obiektów w zakresie narzędzi i produktów przygotowanych do walidacji. Dostarczone środki, narzędzia, maszyny i dokumenty muszą być zgodne z 5 planami higieny obiektów. Instytucja Certyfikująca zapewnia bezstronną i niezależną procedurę odwoławczą, w ramach której osoby uczestniczące w procesie walidacji mają możliwość odwołania się od decyzji dotyczących spełnienia wymogów w formalnych, przeprowadzenia etapów weryfikacji, a także decyzji kończącej walidację. W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji, instytucja prowadząca walidację, na wniosek osoby uczestniczącej w procesie walidacji, jest zobowiązana przedstawić pisemne uzasadnienie decyzji.

Instytucja Certyfikująca zapewnia możliwość odwołania się od każdego etapu walidacji.

2. Identyfikowanie i dokumentowanie.

Nie określa się wymogów dla etapu identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 2019-10-24 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2019-11-12 r., poz. 1063)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2020-04-27

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

50

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2029-11-12

Kod dziedziny kształcenia

8 - Usługi

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

94.12 - Działalność organizacji profesjonalnych

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

3C81900622

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13013

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W czasie konsultacji projektu kwalifikacji „Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości” do ministerstwa wpłynęły dwie odpowiedzi, obydwie rekomendujące włączenie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Włączenie danej kwalifikacji uznano za celowe, w obecnej sytuacji branży usługowego sprzątania na rynku.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Planowanie i realizowanie procesu profesjonalnego utrzymania czystości” jest przygotowana do wykonywania zadań związanych z profesjonalnym utrzymaniem czystości w różnych obiektach. Wykazuje się samodzielnością w ramach wykonywanych działań zawodowych i ponosi odpowiedzialność za swoje działania. Jest przygotowana do planowania oraz realizowania działań

związanych z profesjonalnym utrzymaniem czystości, w tym: - przygotowuje roztwory czyszczące dostosowane do rodzaju zabrudzenia i powierzchni na której występują, - dobiera i użytkuje narzędzia i maszyny niezbędne do wykonania usługi, - odczytuje z dokumentacji informacje potrzebne do wykonywania działań zawodowych, - usuwa zabrudzenia. Jest przygotowana do samodzielnego wykonywania zleconych jej zadań zawodowych, zgodnie z określonymi procedurami danego miejsca pracy, zasadami zawartymi w Karcie charakterystyki produktu chemicznego i planem higieny oraz obowiązującymi przepisami, w tym związanymi z bezpieczeństwem i higieną pracy. Posługuje się również pojęciami i terminologią dotyczącą wykonywanych zadań.

Zestawy efektów uczenia się

1) Przygotowanie procesu utrzymania czystości

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Rozpoznaje powierzchnie oraz rodzaje zabrudzeń organicznych i nieorganicznych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia powierzchnie do czyszczenia, w tym podłogi kamienne, elastyczne (np. z linoleum, PCV), tekstylne, drewniane (olejowane, lakierowane, naturalne)
- b. identyfikuje organiczne i nieorganiczne rodzaje zabrudzeń
- c. wymienia cechy organicznych i nieorganicznych zabrudzeń

2. Charakteryzuje mieszaniny chemiczne

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje/rozdziela mieszaniny chemiczne z podziałem na kwasy, zasady, mieszaniny o odczynie obojętnym oraz rozpuszczalniki
- b. omawia skalę pH w odniesieniu do usuwanych zanieczyszczeń
- c. omawia zastosowanie mieszanin chemicznych w odniesieniu do poszczególnych typów powierzchni
- d. omawia zagrożenia związane z nieprawidłowym stosowaniem mieszanin chemicznych

3. Identyfikuje narzędzia i maszyny

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje typy maszyn czyszczących i ich przeznaczenie, w tym odkurzaczy do pracy na sucho i sucho-mokro, urządzeń jednotarczowych, maszyn szorująco-zbierających pechanych i siodłowych oraz zamiatarek
- b. rozróżnia narzędzia do technologii manualnych, w tym rodzaje mopów, ścierek i zestawów do sprzątania manualnego, sprzęt do mycia szyb
- c. rozróżnia narzędzia do technologii maszynowych, w tym rodzaje padów i szczotek
- d. rozróżnia akumulatory kwasowe i żelowe
- e. omawia sposoby użytkowania i ładowania akumulatorów kwasowych i żelowych

4. Planuje proces utrzymania czystości

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje techniki sprzątania (uwzględniające elementy znajdujące się na i ponad podłogą)
- b. omawia czynniki wpływające na proces sprzątania, w tym temperaturę, czas, chemię i mechanikę
- c. omawia ręczne i maszynowe sposoby sprzątania
- d. wymienia dokumenty, które powinien otrzymać od przełożonego przed przystąpieniem do czyszczenia powierzchni
- e. odczytuje sposób realizacji usługi i jej weryfikacji
- f. dobiera środek chemiczny do rodzaju zabrudzenia i powierzchni (dobiera mieszaniny chemiczne z podziałem na środki kwaśne, zasadowe i neutralne) do zabrudzeń organicznych i nieorganicznych
- g. dobiera narzędzia lub maszyny do rodzaju zabrudzenia i powierzchni
- h. wskazuje kolejność usuwania zabrudzeń
- i. wskazuje środki ochrony indywidualnej na podstawie Karty charakterystyki produktu chemicznego do mieszanin chemicznych

5. Omawia sposoby postępowania z odpadami

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia klasyfikację odpadów
- b. charakteryzuje kategorie, grupy i rodzaje odpadów m.in.: ze względu na miejsce powstania (np. obiekty służby zdrowia, placówki edukacyjne, obiekty przemysłowe, obiekty handlowe)
- c. odczytuje w regulaminie klienta sposoby postępowania z odpadami

2) Realizowanie procesu utrzymania czystości

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przygotowuje mieszaninę chemiczną zgodnie z Kartą charakterystyki produktu chemicznego i planem higieny

Kryteria weryfikacji:

- a. sporządza roztwór zgodnie z Kartą charakterystyki produktu chemicznego poszczególnych produktów chemicznych i planem higieny
- b. przedstawia procedurę postępowania z pustym opakowaniem i produktem chemicznym zgodnie z Kartą charakterystyki produktu chemicznego
- c. stosuje środki ochrony indywidualnej i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

2. Usuwa zabrudzenie z powierzchni

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje narzędzia i maszyny
- b. stosuje przygotowany roztwór chemiczny
- c. stosuje środki ochrony indywidualnej i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
- d. ocenia wykonaną pracę pod kątem zgodności z ustalonym w umowie standardem

3. Użytkuje maszyny

Kryteria weryfikacji:

- a. uzbraja wskazaną maszynę w narzędzia
- b. omawia sposoby czyszczenia maszyn czyszczących
- c. obsługuje odkurzacze do pracy na sucho i sucho-mokro oraz urządzenia jednotarczowe
- d. obsługuje maszynę szorująco-zbierającą pchaną lub siodłową
- e. obsługuje zmiatarki
- f. konserwuje maszynę czyszczącą po zakończeniu pracy (m.in.: opróżnia zbiorniki z wodą, sprawdza poziom płynu w akumulatorach, czyści elementy eksploatacyjne)
- g. zabezpiecza maszynę

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

1 Polska Izba Gospodarcza Czystości

Wnioskodawca:

Polska Izba Gospodarcza Czystości

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Rozwoju i Technologii

